

ת"פ 38365/10/18 - מדינת ישראל נגד צ' ל'

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 38365-10-18 מדינת ישראל נ' ל'

לפני: כבוד השופט גיא אבנון

המאשימה: מדינת ישראל

באמצעות תביעות מרכז - שלוחת נתניה

נגד

הנאשם: צ' ל'

בשם המאשימה: עו"ד אלמוג בן חמו ועו"ד שיר זהבי

בשם הנאשם: עו"ד רן עמר

גזר דין

ביום 12.5.20 הורשע הנאשם בהתאם להודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירות דרישת נכס באיומים, לפי סעיף 404 רישא לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); הסגת גבול פלילית, לפי סעיף 447(א) לחוק העונשין; היזק לרכוש במזיד, לפי סעיף 452 לחוק העונשין. הוא הופנה לקבלת תסקיר מבחן וחוות דעת הממונה על עבודות שירות, אך למן מועד זה "ניתק מגע", לא התייצב למפגשים בשירות המבחן ואצל הממונה, לא עמד בקשר עם בא כוחו, והפסיק להתייצב בבית המשפט. משפטו נדחה מעת לעת, עד שנעצר בצו הבאה, ממנו שוחרר בהמשך בערבויות. בנסיבות אלה נדחתה בקשתו של הנאשם להפנותו פעם נוספת לשירות המבחן. ישיבת הטיעונים לעונש נתקיימה ביום 22.6.21, ולאחריה מצאתי להורות על הפנייתו של הנאשם פעם נוספת לממונה על עבודות שירות (לפנים משורת הדין, חרף התנהלותו של הנאשם, ומבלי שיש בכך כדי לטעת ציפיות בלבו של מי מהצדדים, או להביע עמדה באשר לתוצאת הדיון). מחוות דעת מיום 18.10.21 עולה כי הנאשם סירב לבצע עבודות שירות, והודיע כי איננו מסוגל לעמוד בכך פיזית או נפשית. כמו-כן, הנאשם לא המציא לממונה מסמכים רפואיים רלוונטיים. משכך לא מצא הממונה מקום להשמתו של הנאשם לריצוי עונשו בדרך של עבודות שירות.

כתב אישום מתוקן

עמוד 1

1. המתלוננת, גב' ליליאן פאסי, קשישה בת כ- 85 במועד האירוע, התגוררה בשכנות לנאשם והשניים הכירו זה את זה. ביום 7.2.17 בשעה 23:00 לערך נכנס הנאשם כשהוא תחת השפעת אלכוהול לחדרה של המתלוננת במלון "ג'רמי" בנתניה, ואיים עליה באומרו: "תני לי עכשיו את כל הכסף שלך, אם לא אני חונק אותך למוות". המתלוננת השיבה כי אין בידה כסף לתת לו, והנאשם המשיך לאיים עליה: "או שאת נותנת לי את כל הכסף שלך, או שאני הורג אותך ושובר לך את כל הבית". בתגובה ברחה המתלוננת מהחדר על מנת להזעיק עזרה, ועשתה זאת בבהילות מבלי שהספיקה לנעול את נעליה. באותן הנסיבות היכה הנאשם במכת אגרוף בחלון החדר ובטלוויזיה השייכת למתלוננת ושבר אותם, וכתוצאה מכך נפצע בידו ונזקק לטיפול רפואי.

טיעוני הצדדים לעונש

2. ב"כ המאשימה עמדו על נסיבות המעשה, גילה של קורבן העבירה ועוצמת הפגיעה באינטרסים המוגנים. הם הפנו לשני פסקי דין ולפסיקה שאוזכרה בהם, ביקשו לערוך אבחנה (לקולה ולחומרה) אל מול ענינו של הנאשם, ועתרו לקבוע מתחם עונש בין 10-24 חודשי מאסר בפועל. בשל חוסר שיתוף הפעולה של הנאשם עם שירות המבחן לא ניתן לקבל מידע אודות נסיבותיו האישיות. הוגש גיליון רישום פלילי (עת/1) ממנו עולה כי לחובת הנאשם הרשעה יחידה בגין אירוע משנת 2017 בעבירה של תקיפה גורמת חבלה, אז נדון ל- 9 ימי מאסר (כתקופת מעצרו). ב"כ המאשימה ביקשו למקם את עונשו של הנאשם במרכז המתחם שייקבע, ולהוסיף מאסר על תנאי, קנס ופיצויים למתלוננת בגין פגיעה נפשית.

ב"כ הנאשם בהגיונותו התייחס בחומרה לאופן ההתבטאות המאיים וחסר הרסן של הנאשם כלפי המתלוננת, שכנתו הקשישה שעמדה בקשרי היכרות רבת שנים עם הנאשם ובני משפחתו. מנגד עמד על נסיבות מקלות לשיטתו: הנאשם ביצע את המעשה כשהוא תחת השפעת אלכוהול; הוא לא מנע מהמתלוננת בשום שלב לצאת את החדר; הוא היה שתוי במידה כזו שלא חס על עצמו והלם בחלון ובטלוויזיה בידיים חשופות, באופן שגרם לפציעתו עד כי נזקק לטיפול רפואי - הגיש תיעוד רפואי ותמונות (ענ/1); לא מיוחסות לנאשם עבירות אלימות כלפי המתלוננת; וסופו של דבר לא נלקח ממנה רכוש כלשהו (למעט הנזק שנגרם לרכוש). ב"כ הנאשם הפנה למספר פסקי דין, וביקש לקבוע מתחם עונש בין מאסר על תנאי לבין מספר חודשי מאסר שניתן לרצות בעבודות שירות. הוא עתר למקם את העונש בתחתית המתחם בהינתן נסיבותיו האישיות של הנאשם - כעולה מחוות דעת פסיכיאטרית המלמדת כי הנאשם אושפז כשנה לאחר האירוע ואובחן כלוקה בהפרעות נפשיות; הנאשם מתפרנס בדוחק מקצבת נכות, איננו עובד ונזקק לבני משפחתו לקבלת קורת גג ומזון; משפחתו של הנאשם נתונה במצוקה כלכלית, באופן המשליך על יכולתו לעמוד ברכיבי ענישה כספיים; גילו הצעיר (21) במועד האירוע; עברו הפלילי רלוונטי אך איננו מכביד; מאז האירוע ועד היום לא הורשע הנאשם בעבירות נוספות כלשהן; שיהוי בהגשת כתב האישום (כשנה ומחצה מתום החקירה). ב"כ המאשימה ביקש לדחות את טענת השיהוי, משלדעתו המדינה עמדה במסגרת הזמנים המקובלת להגשת כתב אישום.

הנאשם הביע צער וחרטה על מעשיו, סיפר על היכרותו עם המתלוננת, וכיצד נהג לסייע לה עת פגשו זה את זה במעלית. לדבריו נגמל בכוחות עצמו מסמים, הפסיק לעשן, הוא מצטרף מדי יום לתפילות עם אביו ולמפגשים ב"כולל". הוא שב וביקש להפנותו לשירות המבחן ועתר לאפשר לו לרצות את עונשו בדרך של עבודות שירות. אמו של הנאשם הוסיפה אף היא מדבריה (באופן חריג - בתום הדיון וברשות בית המשפט). היא סיפרה על האופן המסור בו

נהגה לטפל במתלוננת ולסייע לה, וטענה כי ביקשה את סליחתה בעקבות מעשיו של הנאשם.

דין

מדיניות הענישה

3. פסקי דין שהוגשו ע"י המאשימה:

ע"פ 1938/13 רפיק גרבאן נ' מדינת ישראל (27.2.14). המערער הורשע בבית המשפט המחוזי בדרישת נכס באיומים (סעיף 404 רישא) ובהחזקת סכין, נדון לשלוש שנות מאסר בפועל וערעורו נדחה. המערער נכנס למכולת כשסכין מטבח באורך כ- 30 ס"מ מוחבאת בבגדיו, דרש מהמוכרת כסף מזומן, כשסירבה הניף כלפיה את הסכין, איים להורגה ושב על דרישתו. בעלה של המתלוננת נכנס לחנות, נטל מידו את הסכין, המערער נפל ארצה, קם ועזב את המקום. לחובת המערער הרשעות רבות, הוא ריצה מספר עונשי מאסר, חלקם ממושכים, וביצע את מעשיו בחלוף כשנתיים משחרורו ממאסר. אין מחלוקת בין הצדדים על כך שנסיבות המעשה ונסיבותיו של העושה חמורות משמעותית מאשר בענינו של הנאשם.

ת"פ (שלום ב"ש) 39192-03-16 מדינת ישראל נ' באירמוב (14.6.16). הנאשם הורשע בדרישת נכס באיומים (סעיף 404 רישא) וגניבה. באישום אחד נטל את כרטיס הכספומט השייך לאמו, כששאלה מדוע עשה כן, איים כי יהרוג אותה, ובהמשך לכך משך מחשבונה סך של כ- 300 ₪ ללא רשותה. באישום שני נטל מעל גופה את כרטיס הכספומט בשעה שישנה, ושוב משך באמצעותו סך זהה. במספר מועדים נוספים גנב מחשבון הבנק של אמו כספים בסך מצטבר של כ- 620 ₪ במשיכה ממכשירי כספומט שונים. נקבע מתחם עונש בין 6-18 חודשי מאסר והנאשם נדון ל- 8 חודשי מאסר בפועל.

פסקי דין שהוגשו ע"י ההגנה:

ת"פ (מחוזי ב"ש) 3966-04-15 מדינת ישראל נ' עאמר אלאעסם (1.2.16). הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בדרישת נכס באיומים (סעיף 404 רישא). הוא פנה למתלוננים - בעליה של חברת בנייה, והציע להם להעסיקו כשומר באתר בנייה, בטענה כי במקום מתבצעות גניבות וגרמים נזקים. בהמשך ולאחר שלא זכה לטענתו לשכר ראוי, נכנס לתוך שלד של אחד הבתים, הורה לפועלים להפסיק לעבוד, נטל פטיש, איים לשבור את השלד ודרש כספים, אותם קיבל בעקבות האיומים. נקבע מתחם בין 6-14 חודשי מאסר והנאשם נדון לעונש בתחתית המתחם לריצוי בעבודות שירות.

ע"פ (מחוזי חיפה) 23190-03-15 פרדו אברהם נ' מדינת ישראל (28.5.15). המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות בדרישת נכס באיומים (סעיף 404 רישא) ונדון למאסר בפועל בן שישה חודשים לריצוי בעבודות שירות, בגין אירוע

במסגרתו נכנס למונית בה נהג המתלונן, שילם מראש עבור הנסיעה, אמר למתלונן כי מדובר בשוד, כי ברשותו אקדח, וכי יירה בו אם לא ימסור לו כסף, שב וחזר על דרישתו. שוטרים שהוזעקו בידי המתלונן עצרו את הנאשם במונית. ערעורו של הנאשם נדחה - הן על הכרעת הדין והן על גזר הדין, לאחר שנקבע כי בית המשפט איזן נכונה את מכלול השיקולים, כמו גם בקביעתו למקם את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם.

עפ"ג (מחוזי חיפה) 57516-06-14 מדינת ישראל נ' דהן (22.1.15). המשיב הורשע בהתאם להודאתו בדרישת נכס באיומים (סעיף 404 רישא) בכך שעל רקע היכרות מוקדמת ביניהם פנה למתלונן, דחף אותו, סטר בפניו פעמיים ודרש ממנו לשלם עבור אדם אחר - קרוב משפחתו, בכוונה לגנוב ממנו כסף, זאת לנוכח סברתו כי המתלונן גרם נזק לרכב השייך לאחר. בית משפט השלום גזר על המשיב 17 ימי מאסר פועל - כתקופת מעצרו, מאסר על תנאי וקנס. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה והעמיד את העונש על 6 חודשי מאסר בפועל בניכוי תקופת המעצר (למערער עבר מכביד, הוא היה ראוי לעונש חמור אף יותר אלא שערכאת הערעור אינה נוהגת למצות את הדין, הוא לא נמצא מתאים לרצות עונשו בעבודות שירות).

ת"פ (מחוזי נצרת) 1013/12 מדינת ישראל נ' יהודה ישראלוב (30.9.13). הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בדרישת נכס באיומים (סעיף 404 רישא) וגניבה, בכך שבצוותא עם אחרים הפילו את שני המתלוננים לארץ, היכו אותם, נטלו בכוח מאחד מהם מכשיר טלפון, וניסו ליטול בכוח את מכשיר הטלפון מחברו. המתלוננים זעקו לעזרה והפוגעים ברחו מהמקום. כתוצאה מהמעשים נגרמו לאחד המתלוננים שטפי דם בחזהו. נקבע מתחם עונש בין 6-24 חודשי מאסר, והנאשם נדון ל- 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, צו מבחן, פיצויים וחילוט התחייבות.

ת"פ (שלום קריית גת) 7858-05-16 מדינת ישראל נ' דניאל מולו (13.7.17). הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בדרישת נכס באיומים (סעיף 404 רישא), תקיפה סתם וגניבה. בהיותו נתון תחת השפעת אלכוהול פגשו הנאשם וחברו בשני קטינים אותם לא הכירו קודם לכן. הנאשם ניגש אליהם, איים עליהם בהתנהגות, ביקש את כל מה שיש בכיסם, סטר בפניו של אחד המתלוננים ולקח ממנו טלפון ותעודת זהות, הוריד משקפי ראייה מעיניו של המתלונן האחר ונטל אותם לכיסו, סטר בפניו של המתלונן האחר ונטל ממנו צמיד חרוזים שהלה ענד על ידו. בהמשך לכך השליך את הטלפון לפח לאחר שנפל מידיו ונסדק. הטלפון לא נמצא ולא הושב לבעליו. נקבע מתחם עונש בין 6-18 חודשי מאסר ממנו מצא בית המשפט לחרוג לקולה, משגזר על הנאשם צו של"צ בהיקף 350 שעות, מאסרים על תנאי, פיצויים למתלוננים והתחייבות כספית.

ראו גם:

רע"פ 1391/16 סאיד אבו עאזרה נ' מדינת ישראל (29.2.16). המבקש הורשע בהתאם להודאתו בדרישת נכס באיומים ותקיפה גורמת חבלה, בכך שתקף את המתלונן ברחוב, אחז בגרונו, ניסה למשוך ממנו תיק שנשא על גופו, איים עליו כי ידקור אותו, המתלונן זעק לעזרה ובתגובה היכה המבקש באגרוף בפניו וגרם לו לדימום באפו. בית משפט השלום קבע מתחם עונש בין 9-30 חודשי מאסר וגזר את עונשו של המבקש ל- 10 חודשי מאסר בפועל בניכוי תקופת מעצרו, מאסר על תנאי ופיצויים למתלונן. בית המשפט המחוזי קיצר את עונש המאסר בפועל והעמידו על 7 חודשים. בקשת רשות ערעור נדחתה.

ע"פ 1042/09 טלאל מטר נ' מדינת ישראל (14.5.09). המערער הורשע בהתאם להודאתו בדרישת נכס בכוח וגניבה. המערער ושני שותפיו הובילו את המתלונן לפארק בכרמיאל, שם תקפו אותו תוך שהמערער אחז בצווארו וסטר לו, וגנבו ממנו את ארנקו ובו סך של 1,500 ₪. בגין מעשיו נדון המערער למאסר בפועל למשך 9 חודשים, מאסר על תנאי ופיצויים למתלונן. ערעורו נדחה תוך שבית המשפט העליון עמד על חומרת מעשיו המתוכננים מראש, הובלת המתלונן בצוותא למקום מבודד, הפעלת כוח פיזי ונטילת כספו. מדובר בעונש מקל שהיה מקום להחמירו פי כמה אלמלא הושבו הכספים למתלונן.

מתחם העונש הראוי

4. מתחם העונש ההולם ייקבע בהתאם לעיקרון ההלימה תוך התחשבות בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בהם ובמדיניות הענישה הנהוגה, והכל בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות. הנאשם במעשיו פגע בביטחונו של קורבן העבירה בתוך ביתה פנימה, איים עליה ודרש ממנה כספים. המתלוננת, קשישה בת 85, חששה מפניו של הנאשם עד כדי כך שנמלטה מהבית והיא יחפה. בניגוד לטענת ההגנה, ביצוע המעשים תחת השפעת אלכוהול מקים משנה חומרה. הנאשם פעל באופן חסר עכבות והיווה סיכון של ממש לשלומה ובריאותה של המתלוננת, כשפערי הגילים ביניהם והבדלי הכוחות אך מחזקים את חומרת המעשים. מנגד, יש לתת את הדעת לגילו הצעיר של הנאשם במועד ביצוע המעשים ולכך שסופו של יום לא נטל את רכושה של המתלוננת, והנזק הכספי הסתכם בפגיעה בחלון ובטלוויזיה. באיזון הראוי, לאחר שנתתי דעתי, בין השאר, לפוטנציאל הנזק כמו גם לפגיעה בשלוות נפשה של המתלוננת ובתחושת המוגנות שלה, החלטתי להעמיד את מתחם העונש בין 6-18 חודשי מאסר.

קביעת העונש בתוך המתחם

5. הנאשם בחור צעיר, לחובתו הרשעה יחידה בעבירת אלימות משנת 2017, בגינה ריצה עונש מאסר בן 9 ימים. כתב האישום הוגש אמנם כשנה ומחצה לאחר תום החקירה, אך לא מצאתי כי הדבר עולה כדי שיהיו המצדיק הקלה בעונשו של הנאשם. אם כבר, יש לזקוף לחובתו את התנהלותו במהלך המשפט, ניתוק הקשר עם שירות המבחן ובא כוחו, והיעדרותו מדיונים, באופן שהוביל להתמשכות ההליך. לזכותו של הנאשם, הן העבירה הקודמת בה הורשע והן העבירה עליה הוא נותן עתה את הדין, שתיהן בוצעו בשנת 2017, ואין לחובתו של הנאשם הרשעות נוספות כלשהן. הנאשם העיד על עצמו כמי שהתנקה בכוחות עצמו מסמים, אלא שאין בפניי אינדיקציה לכך פרט לדבריו (לאחר שבעטיו של הנאשם לא הוגש תסקיר מבחן ולא הוגשו מסמכים רפואיים לממונה על עבודות שירות). הנאשם הודה במיוחס לו, הביע חרטה על מעשיו, וביקש להכות על חטא.

נסיבותיו של הנאשם בשילוב חומרת העבירה אינן מאפשרות העמדת עונשו בקצה התחתון של המתחם, אך מנגד אין בידי לקבל את עתירת המאשימה למקם את העונש במרכזו. שקלתי אפשרות לריצוי העונש בדרך של עבודות שירות, ולפנים משורת הדין הפניתי את הנאשם לממונה פעם נוספת - לאחר ישיבת הטיעונים לעונש. אלא שכאמור, הנאשם הודיע על התנגדותו לבצע עבודות שירות, משמע שהוא מעדיף לרצות עונשו במאסר ממש. היום, במועד הקבוע לשימוע גזר הדין, פנה הנאשם בבקשה לשוב ולהפנותו לממונה. הבקשה נדחתה, כמפורט בפרוטוקול הדיון. לא ניתן לאפשר לנאשם "לשחק" בהליכים המשפטיים. חוות דעת הממונה על עבודות שירות ברורה. הנאשם הודיע לממונה

מפורשות כי הוא מסרב לבצע עבודות שירות, אף לאחר שהובהרו לו ההשלכות. רצונו - כבודו. באיזון הראוי, בהינתן מכלול השיקולים עליהם עמדתי, החלטתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 9 חודשי מאסר בפועל.

מתקופת המאסר ינוכו פרקי הזמן בהם היה נתון הנאשם במעצר:

8.2.17, 17-18.12.19, 13-15.6.21 (סה"כ 6 ימים).

ב. 6 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע.

3 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון.

ג. פיצויים בסך ₪ 3,000 אשר ישולמו למתלוננת (עדת תביעה מס' 2). הפיצויים ישולמו ב- 6 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 10.11.21 ובכל 10 בחודש שלאחריו. לא ישולם איזה מהתשלומים במועדו, תעמוד יתרת הפיצויים לפירעון מיד.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים מהיום.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לשירות המבחן.

ניתן היום, כ' חשוון תשפ"ב, 26 אוקטובר 2021, במעמד הצדדים.